

СТРУЧНИ ЖИРИ 22. ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПОЗОРИШНОГ ФЕСТИВАЛА СИНОЋ ДОНЕО ОДЛУКЕ

Најбоља представа „Иванов“

Стручни жири 22. Југословенског позоришног фестивала синоћ је донео одлуке које преносимо у целости:

1. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ** – додељује се представи „ИВАНОВ“ А. П. Чехова у продукцији Народног позоришта Београд и режији Татјане Мандић Ригонат – одлука је донета већином гласова.

2. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ РЕЖИЈУ** – додељује се **АРПАДУ ШИЛИНГУ**, за режију представе „Докле поглед сеже“ у продукцији Краљевског позоришта Зетски дом на Цетињу – одлука је донета једногласно.

3. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ ЖЕНСКУ УЛОГУ** – додељује се равноправно **НАТАШИ ЈАЊИЋ** за улогу Маријане у представи „Приче из Бечке шуме“ у продукцији Драмског казалишта Гавела из Загреба и режији Игора Вука Торбице, те **ХАНИ СЕЛИМОВИЋ**, за улогу Саше у представи „Иванов“ у продукцији Народног позоришта Београд и режији Татјане Мандић Ригонат – одлука је донета једногласно.

„Иванов“

4. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ МУШКУ УЛОГУ** – додељује се **ПРЕДРАГУ ЕЈДУСУ**, за улогу Шабелског у представи „Иванов“ у продукцији Народног позоришта Београд и режији Татјане Мандић Ригонат – одлука је донета већи-

ном гласова.

5. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ СЦЕНОГРАФИЈУ** – додељује се **БРАНКУ ХОЈНИКУ** за представу „Приче из Бечке шуме“ у продукцији Драмског казалишта Гавела из Загреба и режији Игора Вука Торбице – одлука је донета једногласно.

6. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ КОСТИМОГРАФИЈУ** – додељује се **МАРИТИ ЋОПО** за представу „Приче из Бечке шуме“ у продукцији Драмског казалишта Гавела из Загреба и режији Игора Вука Торбице – одлука је донета једногласно.

7. Награда **АРДАЛИОН ЗА ЕПИЗОДНУ УЛОГУ** – додељује се **СРЂАНУ ГРАХОВЦУ** за улогу у представи „Докле поглед сеже“ у продукцији Краљевског позоришта Зетски дом на Цетињу – одлука је донета једногласно.

8. Награда **АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉЕГ МЛАДОГ ГЛУМЦА** и Награда **ПОЛИТИКЕ „АВДО МУ-**

ЧИНОВИЋ“ – додељује се **ЈЕЛЕНИ СИМИЋ** за улогу у представи „Докле поглед сеже“ у продукцији Краљевског позоришта Зетски дом на Цетињу – одлука је донета једногласно.

9. Специјална **НАГРАДА АРДАЛИОН** – додељује се **БОСАНСКОМ НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ ЗЕНИЦА** за представу Селведина Авдића „Моја фабрика“ у режији Селме Спахић. Награда се додељује за посвећеност проблемима сопствене заједнице – одлука је донета већином гласова.

Стручни жири 22. Југословенског позоришног фестивала, радио је у саставу: Дејан Мијач, позоришни редитељ – председник жирија, Радивоје Динуловић, архитекта – сценограф, Жељка Турчиновић, драматуршкиња, Зоран Љутков, глумац и Наташа Нелевић, позоришна критичарка.

И ПУБЛИКА ЗА „ИВАНОВА“

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД	
ИВАНОВ	4.75
АТЕЉЕ 212 БЕОГРАД	
МОЈА ТИ	4.71
НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ УЖИЦЕ	
СВЕДОБРО	4.66
ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД	
ТАКО ЈЕ (АКО ВАМ СЕ ТАКО ЧИНИ)	4.61
КРАЉЕВСКО ПОЗОРИШТЕ ЗЕТСКИ ДОМ ЦЕТИЊЕ	
ДОКЛЕ ПОГЛЕД СЕЖЕ	4.38
ГАВЕЛА - ГРАДСКО ДРАМСКО КАЗАЛИШТЕ ЗАГРЕБ	
ПРИЧЕ ИЗ БЕЧКЕ ШУМЕ	4.13
БОСАНСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ЗЕНИЦА	
МОЈА ФАБРИКА	4.04
ЦРНОГОРСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ПОДГОРИЦА	
САМОУБИЦА	3.84

РАЗГОВОРИ О ПРЕДСТАВИ И ПРЕС КОНФЕРЕНЦИЈА

АТЕЉЕ 212 БЕОГРАД

Да је праведнији свет могућ...

Олга Димитријевић, писац: Када сам почела да пишем комад, најболнија тема ми је била положај старих људи и званични државни став, који се проширио свуда околу, по коме су они паразити и увек сметају, од пензија до јавног превоза. То је ужасно сужавање простора за људско достојанство. Такође ми је било важно и да ти ликови имају различите своје позиције, утемељење, али и да онда када им је најтеже су ту солидарност, пријатељство, уједињење. Било ми је важно да је могуће замислити да је праведнији свет могућ.

Светлана Бојковић, глумица: Имали смо јако лепу сарадњу са редитељком и то је био процес који је свима нама био необично угодан, пријатан. Ми смо заједно са њом улазили у слојеве, које човек у првом читању не може да схвати и прихвати. Тек кроз тимску игру, откривамо све проблеме и видимо колико је тај текст симболичан, ироничан... Ми смо уживале радећи. То што сам тумачила лик геј особе ми је драго, јер сам радознала особа и волим различите улоге. То ме је заинтригирао.

Горица Поповић, глумица: Наш заједнички рад и упознавање са редитељком су били заиста лепо. Нисмо имали слично искуство. Тек када је публика ушла први пут, на генералној проби, видели смо колико представа

делује. Људи су је веома емотивно примили, сваког понешто дирне. Карата уопште нема, а нама је јако пријатно да ово радимо.

Татјана Бошковић, глумица: Апсолутно се нисам снашла у тексту у почетку. Када сам га први пут прочитала, дошла сам да га вратим, јер ништа нисам разумела. Чак нисам помислила да то што сам читала може да се претвори у представу. И да знате, то уопште није први пут – толико сам комада прочитала и помислила „сачувај Боже, ово уопште није за мене“, а онда, као што се десило у „Љубавном писму“, већ 23 године играм у том комаду. Просто – или не умем да читам, што је такође дозвољено или сумњам од почетка. Ту увек постоји лични разлог. Ја знам зашто играм у овој представи – сваки пут сам усхићена узнемирена, када треба да кажем реченицу: „Ви млади, који сте завршили факултете са највишим оценама, нити знате где нити знате шта да радите“. То је мој крик онима који у позориште не долазе, али ја то тако, све мислећи – можда ће неко да чује. Позориште мора да буде субверзивно у односу на власт. Ми са ове стране кричимо неке своје истине. Они су вероватно помислили да ћемо се ми бавити само једнополним везама. Грдно су погрешили. Има ту још много важних, чак – важнијих тема, које се тичу овог тренутка. Зато сам захвална

редитељки која нам је допустила да прочитамо оно што жрлимо да кажемо. То је страшно важна ствар у театру.

Иван Михаиловић, глумац: Рођен сам 1989. године, када се земља одакле су ове дивне младе бабе, распала. Песме из представе сам слушао у разним филмовима, на којима сам одрастао, попут „Орлови рано лете“. Кад чујем „По шумама и горама“, то је песма коју сам прву научио да свирам на клавиру и „пробио мозак“ деди, тати, мами... Тако да имам тај неки ген, црв и нешто стварно осећам, иако нисам Југословен. Ми причамо о женама које су живе у том светлом времену, којима је сада тешко. Шта ће тек бити са нама који живимо у оваквом времену, да ли ћемо да доживимо уопште да се боримо?

Софија Јуричан, глумица: Лични разлози су ме јако привукли улози. Мени је то подизање из мртвих у представи – величанствено. То магијско, та вера да нам са оног света може доћи помоћ, то је предивно. Та врста љубави нам је неопходна, као и присуство тих људи, који више нису са нама. Без људи који су у гробовима, данас не бисмо били то што јесмо. Ја се сетим своје баке и вероватно свако неког свог. То су те особе које су део нас. Додатно ми је било интересантно да се бавим женама које имају такву врсту храбрости, какву данас не познајемо.

Димитрије Коканов, драматург: Веома је важно то што се Олга у свом писму бави конструкцијама. Она конструише низ наратива, а затим преклапа, да су те конструкције толико чврсте, као обруч. У њима су поетске слике, поетски елементи... Она има и цитате на популарну музику. Ми их нисмо третирали као простор за певање. То је цитат стиха, а не песме.

Спасоје Ж. Миловановић, критичар: Ја сам велики фан рукописа Олге Димитријевић. Заводљивост Олгиног текста јесте и у дидаскалијама. Она је озбиљан драмски писац, који прави јаке конструкције приче и ванредно модеран писац. Ниједан редитељ није пренебегао њене дидаскалије. Сви су их користили као саставни део текста представе. „Нису нама криви педери, крив нам је капитализам“ је графит у Нишу, који ми иде уз овај текст, јер нама заиста нико није крив него капитализам овакав какав се у држави спроводи.

Снежана Дамјановић, психијатар (публика): Седам дана у недељи би ваљало ову представу гледати, непрестано. Нешто у позоришту, нешто у кући, нешто кад се кува ручак или спава... Потребно је обнављати мождане вијуге, а то ова представа доноси.

Ана Милошевић

СТРУЧНИ ЖИРИ 22. ЈПФ-А

Свечаност театра, позоришта, казалишта

Стручном жирију 22. ЈПФ-а није било нимало лако да донесе одлуке, јер је било доста оних који су залуживали награду, рекао је Радивоје Динуловић, члан жирија. Председнику жирија Дејану Мијачу пошло је пре краја последње представе.

Пре него што је стручни жири 22. Југословенског позоришног фестивала саопштио одлуке, директор Фестивала и Народног позоришта Ужице, Зоран Стаматовић, саопштио је да је председнику жирија, редитељу Дејану Мијачу током синоћње представе „знатно позлило“ и да је из ужичке Опште болнице одмах упућен у Клинички центар у Београду. Због тога Мијач није одлучивао о последњој, синоћњој представи, али с обзиром да је комплетан жири заседао сваког дана, па и јуче после подне, за све представе које су изведене претходних дана већ је имао усаглашене ставове. У име стручног жирија, одлуке је прочитао Радивоје Динуловић. По његовим речима, стручни жири је тешко донео одлуке, јер је било доста оних које би требало наградити, а то, по његовом мишљењу, говори о вредности самог фестивала и успеху селектора.

- Мислим да фестивал расте и развија се и добија неке димензије за које мислим да ће тек постајати значајне, - рекао је Динуловић.

Наташа Нелевић, позоришна критичарка, чланица жирија, рекла је између осталог да је ужич-

ка публика имала могућност да „види различите ствари које се дешавају, па можда и оно што је сада најзанимљивије у позоришту, повратак класичним текстовима“. По њеном мишљењу, добро је и то што је публика могла да стекне увид у целину неких поступака и позоришних стратегија. По мишљењу Зорана Љуткова, селекција овогодишњег фестивала је веома добро направљена, а публика је могла да види плејаду глумачких креација и редитељских приступа, зато је жирију, како је

рекао, било веома тешко одабрати најбоље, нарочито међу глумцима. Жељка Турчиновић је, између осталог, нарочито указала на значај самог фестивала који је на овом простору јединствен, који је југословенски и без превода. На њему се ове године могао видети широк дијапазон редитељских израза, преко класичне представе, затим модернијег приступа класичном тексту до ауторског позоришта. По њеним речима, Фестивал је веома важан и за Ужице, за ужичку публику која је у вели-

ком броју, у разноликом саставу међу којом је доста било младих, остала и на разговорима после представе и учествовала у њима. Велики допринос у томе је и Александар Гловацки која је „сјајно водила“ разговоре, „једноставно је говорила“ о компликованим, сложеним стварима, истакла је Жељка Турчиновић, чланица стручног жирија и нагласила:

- Фестивал је заиста био свечаност театра, позоришта, казалишта.

Р.П.

Пише: Бојан Мушњин

Сврха од позоришта

Велики позоришни глумац Бата Стојковић једном је рекао како је позориште „храм у којем се ништа не намеће, али у њега ипак морајући човек да се суочи са исти-

ном.“ Из искуства знамо да нам та истина увек измиче али је ми и даље поново тражимо. Такође, у позоришту се човек не суочава са неком вањском, научном истином, него са оном унутрашњом, истином о самој себи и – на то је мислио легендарни глумац – са истином смисла властитог постојања. Да би то суочење уопште било могуће човек мора доћи до најдубљег дела себе – до своје душе – да би поразговарао са својом савешћу о томе шта је

истина а шта није, шта је криво а шта је исправно. Наша намера ове године била је управо то: да се малчице зауставимо и преко позоришта погледамо у властиту дубину која ће нам, више од површности и заводљивости света, рећи куда да идемо и шта да радимо сами са собом. Или, како је то Шекспир давно саветовао; „сврха глуме је била и јест, да покаже врлину њено право обележје, а руглу његов прави лик и обрис“. Повезујући класичне комаде и мо-

дерне изразе, старе бардове и младе писце, глумачке прваке и оне који тек стижу, желели смо ове године да сви ми, летећи на крилима фантазије, пронађемо тај најдубљи део себе и да одговоримо на питања која нас муче. Да се охрабримо и испунимо надом. Да нам глумци покажу пут. Како каже Драган Николић: „И кад будем мртав и бео, ја бих ипак хтео да каква-таква светиљка будем“. Волели бисмо да смо бар нешто од тога успели да постигнемо.

ОЛГА ДИМИТРИЈЕВИЋ, АУТОРКА ДРАМЕ „МОЈА ТИ“

Неолиберални капитализам убија тихо и полако

*Старост је кључна друштвена тема,
јер се не тиче само старијих у овом тренутку, већ се тиче сваког појединца.*

- Комад се бави старима и усамљеношћу, љубављу и лезбејском љубављу, заједништвом, грађевинском мафијом, али и бројним другим стварима, каже Олга Димитријевић ауторка текста „Моја ти“.

Текст покреће и проблем старости и старења, посебно жена, али таквих тема нема у домаћим савременим драмама. Због чега?

- Та тема, изгледа, није у фокусу, али моја намера није била да попуњавам „рупе“ у нашој драматургији, него ми је било веома важно да се бавим темом старости јер, између осталог, старост чека све нас. С друге стране, када мислим о томе како ће изгледати мој живот, не могу да не мислим и о томе шта ће се десити за 40 година, када се потпуно униште структуре социјалне подршке и свега осталог које се тренутно раз-

грађују.

Кроз три женска лика, у тексту се дописујете са некадашњим социјалистичким наслеђем Југославије...

- Живимо у неолибералном капитализму, који пролази своје кризе и трансформације и који је код нас тренутно у таквој фази да се тај процес мора довести до краја. Неолиберални капитализам убија и за собом оставља страховито много људских жртава. То нису жртве убијене метком или ножем, него се људи убијају тихо и полако - кроз смањивање пензија, избацивање из станова, уништавање животног достојанства, губљење читаве друштвене подршке. Идеја о томе да би људи требало достојанствено да живе, а не само да се радећи потпуно потроше, била је остварена у југословенском социјализму, као

и у западноевропским социјалдемократијама. Старост је кључна друштвена тема, јер се не тиче само старијих у овом тренутку, већ се тиче сваког појединца.

Ипак, те три жене су веома необичне и, између осталог, еманциповане. Верујем да сте имали потребу и то да нагласите...

- Оне потичу из доба највеће еманципације жена која се код нас икад десила. Иако ни тада није избрисан патријархат, оне су израсле кроз социјалистички модернизам. Имале су своје каријере и искористиле све оно што им је та еманципација донела, преко АФЖ (Антифашистички фронт жена) и оне, попут многих других жена које познајем, одбијају да се самоугасе. Оне долазе из различитих средина и имају три различите личне историје. Колико је једна цветала у социјализму, толико га друга није подносила и

то су неке од противречности самог југословенског социјализма, који, наравно, није био идеалан. Преко заоставштине те генерације, комуницирам са садашњим разграђеним системима здравства и школства, у које је тадашње друштво улагало како би свакоме то било доступно и како би свако имао право на достојанствену старост.

Текст садржи и политичку ноту, која делује утопистички, наивно и са нашим уобичајеним реминисценцијама на тај период, а повремено и као иронија...

- Комад има и ту политичку ноту, али није у питању идеализација југословенског социјализма. Ове три жене из данашњег тренутка посматрају тај период. Ту постоји доза ироније, али не и изругивања, већ једне врсте сталне комуникације са прошлошћу која није била идеална. Та прошлост јесте имала своју иконографију, али у њој су постојале базичне ствари, односно, бар идеје о социјалној правди, за разлику од Србије 2017. године. У Србији се данас на идеје о социјалној правди и људском достојанству гледа с одређеним врстом презира, идеолошком нетрпељивошћу и порукама да би сви требало да будемо робови рада и да би требало да умиремо на улици, уколико не можемо да платимо рачуне за комуналне услуге, или да цркавамо, јер немамо пара да платимо приватног лекара.

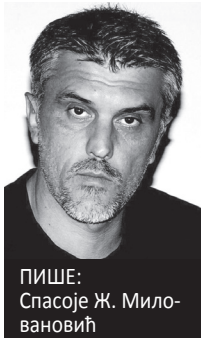
Н. К.

UniCredit Bank

BANCA INTESA

ПИШЕ:
Спасоје Ж. Мило-
вановић

РЕЧ КРИТИКЕ

УФИТИЉИЛИ СМО

(Олга Димитријевић: *Моја ѿи*,
режија: Александра Милавић Дејвис, *Аѿеље 212*)

Представа *Моја ѿи*, у режији Александре Милавић Дејвис и продукцији Атељеа 212 и Стеријиног позорја, настала је по тексту *Како је добро видеѿи ѿе оѿеѿ* Олге Димитријевић. Овај текст је награђен на конкурс Стеријиног позорја за најбољи драмски текст 2014. године. Добра пракса Стеријиног позорја да награђене текстове изводи у копродукцији са једним или више српских и других заинтересованих позоришта у овом случају, три године касније, као крајњи продукт изнедрила је представу која на непретенциозан начин говори о претенциозној стварности, естетско-идеолошкој и идеолошко-практицистичкој, одбијајући да се веже за једно једино значење.

Олга Димитријевић, као и у *Радници умиру ѿевајући* или *Народност грами*, и овде ствара жанровски поливалентан драмски текст, саткан од испразних дневно-политичких, транзиционих парола и општих места која на најбржи начин, базирајући се на пословицама и афоризмима, актуелизују конгломерат зван стварност. За разлику од друга два наведена комада, у којима ауторски стихови, заједно са стиховима фолк и поп музике, постају нераскидив део дијалогско-монолошких партитура, у *Моја ѿи* списатељица одустаје од таквог поступка. Прво, ауторског стиха нема или је сведен на текст дидаскалије, који и овде инсистира на мешању интерног и екстерног комуникацијског канала, друго, познате мелодије и текстови шлагера и партизанских песама јесу њихови остаци у готово дословно реалистичком уланчавању у конструисању времена, простора, атмосфере и ликова. Полазећи од мелодрамске ситуације комад ствара комичну бујицу која наноси искуства политичког кабарета, памфлета, метатеатарске цитатности, колажа, монтаже, слепстик комедије и свега што нам још увек важећи постомодернистички тренутак сугерише да јесте ово овде и сада. Укратко: старици Драгици („од ње све почиње“) умире дугогодишња партнерка Ивана („партизанка ех машина“); Иванин син („писар и још понеко“), укореењен у грађевинску мафију Београда, жели да избаци Драгицу из стана који јој је оставила Ивана; Ивана се удружује са једнако времешним пријатељицама – Ружа („добра вила“), југоносталгичарка, која је из Далмације дошла у Београд вођена љубављу, и Загорка („незгодни играч у пензији“), некадашња судијиница – које јој безуспешно помажу да стан поврати, да би се на крају сви сукоби разрешили *deus ex machina*, односно појавом Иваниног духа, који трију бака прво враћа веру

у борбу, а затим отрехњујуће делује на сина и његовог коначног одустајања од стана. У овако осмишљену радњу, списатељица разбацује читав низ горућих и тињајућих друштвених тема: сукоб старијих и надолазећих генерација, елегична сећања на идилу социјалистичке изградње наспрам капиталистичке свакодневице безочне и заглашујуће буке грађевинских машина и алатки у журишу на темеље комунистичких идеала о једнакости, урушавање породичних односа произашлих из вере у љубав, било да је она хетеросексуална или хомосексуална, корупција система, неискреност појединца пред самим собом, пре свега као питање: како стварамо лоше наследнике?

Редитељка, уз помоћ драматурга Димитрија Коканова, сценографкиње Марије Калабић, костимографкиње Марије Марковић, композиторке Ање Ђорђевић и дизајнера светла Радомира Стаменковића, ствара интензивни сценски каламбур огрнут у шињел елгије. Позоришна машинерија је огољена у свој својој материјалности. Елементи сценографије, костим, музика далеко су више, семиотичким речником речено, индекс, него икона. Они истовремено чувају сећање на референта и доводе у питање границе фикције. Тако се са лакоћом прелази из једног у други стан, одатле у писарницу суда и на гробље, све више и више убрзавајући ритам и темпо представе, која је комад са тезом, дидактичка драма, опомињућа катедра са које се на крају јасно поручује: „Ако нешто не урадимо – уфитиљили смо“.

Овај борбени поклич је ништа друго до позив да се начини „лењинистички гест иницијације политичког пројекта који би могао подрити тоталитет глобалног либерално-капиталистичког светског поретка“. Смиреност, до границе беспомоћности, Светлана Бојковић као Драгице, простодушност и милосрдност гласа у певању социјалистичких шансона Горице Поповић као Руже, комична грубост и плесачка виртуозност Тање Бошковић као Загорке, сирови презир и грамзивост као предузетника, односно страхопоштовање писара пред ауторитетом и дечија потчињеност Ивана Михаиловића као Ивана, покретачка енергија Софије Јуричан као партизанке ех машина, потпомогнути клавирским шлагвортима пијанитскиње Горице Шугић, биле су основе комичног демаскирања препознатих аномалија друштва. На радост и слагласност гледаоца.

РЕЧ ПУБЛИКЕ

Искуство и снага је то

Весна Чумић: Одлично. Са осмехом на лицу излазим из сале. Одлична представа. Одлична глума, режија. Музика на сцени, подигла је овај фестивал на виши ниво. Женска искрена, лепа прича.

Биљана Кузмановић: Одлична, лагана, примамљива, лепа представа. Кад најбољи раде, добије се најбоље. Сјајне су биле наше „бабе“. Показале су ко уме и од кога се учи.

Ивана Даниловић, фармацевт: Одушевљена сам, пре свега што сам имала прилику да видим најјача глумачка имена у земљи. Оне су дошле, изашле да се забаве, показале да су неприкосновене, и урадиле задатак на најбољи могући начин. Свака им част.

Милош Радојичић, музичар: По мени се позориште, колико сам успео да видим на овогодишњем ЈПФ-у, враћа у стара времена. Враћа се оркестар на сцену, што је јако добро. Жива музика, која прати радњу, у многим сегментима, значи више него жива реч.

Марија Зрнић, предузетник: Бабе су показале и ко су и шта су и шта могу. Ми млађи им не можемо никада дорасати. Искуство и снага је то. Демонстрирале су да су неуништиве, и честитам им на томе. Наши осмеси на лицу вечерас говоре више од било које речи. Хвала им на дивној вечери.

Б. Д.

ГОРИЦА ПОПОВИЋ, ГЛУМИЦА

Позориште је привилегија и за глумце и за публику

Волим када позориште копа до суштини, до дубине и разјашњава ствари на суштински и јаменички начин него што то чини дневна политика, каже Горица Поповић.

- Докле год има људи, глумаца који воле театар и којима је театар живот, док има оног другог елемента који је неопходан, а то је публика, позориште ће да траје. И у сиромашним, тешким и несрећним временима, као и у оним богатим, позориште опстаје са та два елемента вековима. Имали смо много криза које смо прегрмели. Играли смо за време бомбардовања поподневне представе, а били су редови испред благајне и било је много публике. Верујем да је позориште оаза увек потребна људима. Оно је велика привилегија и за глумце и за публику, каже глумица Горица Поповић.

Да ли се у театру осећа недостатак идеја, можда и храбрости да се отвореније проговори о неким темама?

- Није једноставно. Много прича је до сада испричано на различите начине. Не волим превише позориште које се бави дневно - политичким темама. Волим када оно копа до суштини, до дубине и разјашњава ствари на суштински и паметнији начин него што то чини дневна политика. Публика увек некако препозна кад погодимо да неке ствари кажемо на прави начин и похрли на такве представе. Сигурно је да постоји засићеност и у театру због чега се траже нове форме, али ја ипак највише волим позориште које личи на класично, али је пронашло неке нове слојеве у комаду и на један посебан и другачији начин га презентује.

Има ли у нашим позориштима довољно квалитетних женских улога?

- Када је реч о добрим улогама мислим да је можда већи проблем на филму. У позоришту, богу хвала, постоје сјајни женски ликови. Имамо и пуно списатељица које пишу за позориште. Оне познају женске проблеме и могу да створе и стварају, занимљиве, истините ликове жена. Не видим ту неки проблем и мислим да смо равноправни када је реч о улогама и да у позоришту могу да се нађу сјајни изазови за нас жене.

Како доживљавате коментаре публике која каже... била је супер, она као да не глуми?

- Имала сам срећу, баш као и Тања (Бошковић), да прођем одличну школу захваљујући професору Предрагу Бајчетићу. И данас га зовемо на премијере и чекамо да чујемо њего-

во мишљење о томе како смо неки посао одрадили. Увек нам је говорио да морамо да играмо јако конкретно и да пре свега знамо шта говоримо, да то разумемо и презентујемо на добар начин. Стално ми је у глави да морам да говорим разумљивим језиком, да не смем да глуматам, да претерујем и измишљам бели барут или топлу воду. Морам да говорим једноставним, истинитим језиком из стомака, из мозга. Пуно тога сам научила снимајући филмове и серије, јер је тамо важно да будете истинити. Тамо је то можда и теже, јер читава екипа гледа шта и како радите. У позоришту је дивно што имате сусрет са публиком и ту повратну енергију. Када ми кажу - ти као да не глумиш - то је заиста леп комплимент. **В.Т.**

СВЕТЛАНА БОЈКОВИЋ, ГЛУМИЦА

Народ је уморан, а најгоре што се и искварио

Можда су ове наше генерације сачувале сећање на ту револуционарност, јер смо ми имали друшћачију младости и једно срећније време у друшћивеном смислу, без оволико сиромаштва и безнађа, каже Светлана Бојковић.

„Мрачно је и биће све мрачније“, кажете на почетку представе а на крају „ако престанемо да размишљамо о лепшим и праведнијим временима онда смо га уфитиљили, скроз.“ Па како да размишљамо у најављеном мраку?

- Ствар је у нама, не сме се губити воља, вера нада и љубав и то је могуће ако негујемо у себи. То ствара човекову духовност и то је еликсир живота

Јесмо ли потпуно изгубили револуционарну оштрицу и свели се на позитивне афирмације?

- Јесмо, на жалост, има истине и у томе да су можда ове наше генерације сачувале сећање на ту револуционарност, јер смо ми имали

друшћачију младост и једно срећније време у друшћивеном смислу, без оволико сиромаштва и безнађа. Имамо и сећање на то како се земља постепено отварала, богатила и пружала све више комфора за грађане. И ја то и набрајам у представи. То су све данас изгубљене ствари, дехуманизирано је ово време. Народ је уморан, без енергије а што је најгоре и искварио се, али не знам колико је потребно још времена да се повећа та критична маса за некаку акцију, до тада смо сви ми појединачни случајеви.

Највише ме је додирнуо тај однос према старим људима па сам се запитала, током представе да ли смо икада били култура која је ис-

казивала више поштовања према тој популацији?

- Озбиљна држава је та која успоставља систем вредности, ако тога нема, нема ни државе а ми сада живимо у паралелним световима, у једном свету су политичари који живе свој живот и играју своје игре, потпуно одвојени од својих грађана. Тако је код нас, тако је у региону и тако је на глобалном нивоу. Неки негативан талас је захватио планету.

Ви не ћутите, имала сам прилику да вас слушам у врло оштрим дугелима. Исто важи и за Тању Бошковић, па ме занима колика је моћ глумаца да ван сцене говоре о ономе што мучи већину грађана?

- Ми смо јавне личности, воле

нас, поштују и можда наша реч има већу тежину. Међутим, у међувремену, последњих десетак година, тзв. политичка елита, постала је потпуно незаинтересована за оно што говоримо. Њих се то не тиче. То су иста лица у једном, вечитом кругу у коме једни друге држе за реп и чувају се.

Видели смо духовито поигравање са идеолошким симболима комунизма, партизанске песме, како на то реагује публика?

- Одлично, за дивно чудо. Чак и у Загребу, а ја сам се баш питала како ће реаговати. Међутим, сведело им се. Публика је била дивна, остали су дуго са нама после представе и видели смо да им се заиста допало.

М. Петровић

НАГРАЂЕНИ

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ

„ИВАНОВ“

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ РЕЖИЈУ

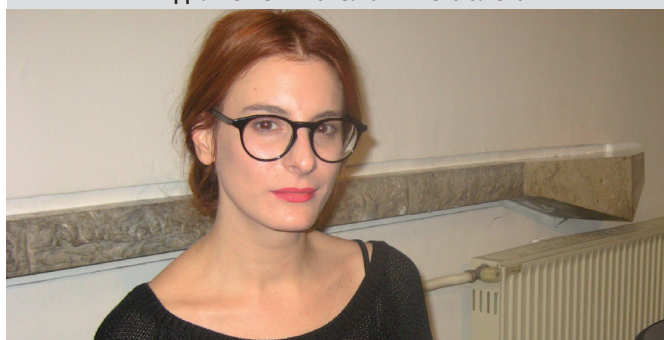
АРПАД ШИЛИНГ

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ ЖЕНСКУ УЛОГУ

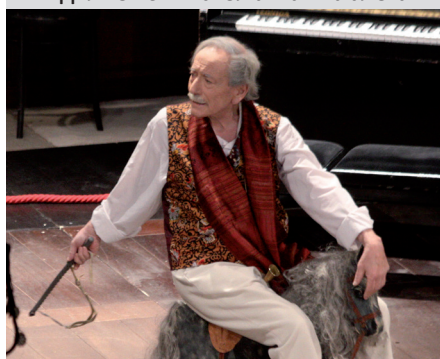
НАТАША ЈАЊИЋ

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ ЖЕНСКУ УЛОГУ

ХАНА СЕЛИМОВИЋ

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ МУШКУ УЛОГУ

ПРЕДАРГ ЕЈДУС

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ СЦЕНОГРАФИЈУ

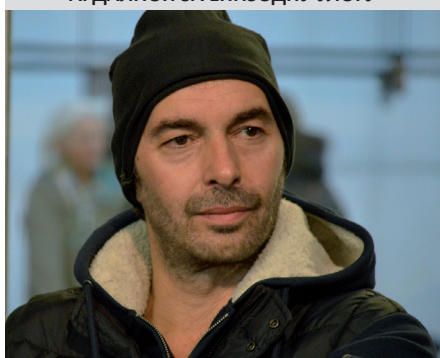
БРАНКО ХОЈНИК „ПРИЧЕ ИЗ БЕЧКЕ ШУМЕ“

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉУ КОСТИМОГРАФИЈУ

МАРИТА ЋОПО „ПРИЧЕ ИЗ БЕЧКЕ ШУМЕ“

АРДАЛИОН ЗА ЕПИЗОДНУ УЛОГУ

СРЂАН ГРАХОВАЦ

АРДАЛИОН ЗА НАЈБОЉЕГ МЛАДОГ ГЛУМЦА

ЈЕЛЕНА СИМИЋ

СПЕЦИЈАЛНИ АРДАЛИОН

БНП ЗЕНИЦА „МОЈА ФАБРИКА“

ПИШЕ:
Зоран Јеремић

ОСТАВШТИНА ЗА БУДУЋНОСТ

Да и "оно мало душе" не оде на добаш синоћ се побринуо Атеље 212 са представом у којој је трилинг глумачких асова ископао зрно наде тамо где га најмање очекујемо. Што рече мој друг Фико недавно у Арени, изем ти земљу у којој су убилачке баладе Ника Кејва најрадоснији догађај.

А био је то незаборавни концерт, као што је и представа "Моја ти" задње вечери угрејала фестивалску душу, иако је реч о јадима трећег доба, кад још мало тога има да се проба.

Разуме се, није позориште геронтолошка домаћица, већ место сусрета креативних енергија, каткад толико снажних да нам се свака сумња у могућност личне и колективне промене чини излишном. Уосталом, како отпева поменути Кејв, доброту се не може веровати ако не дише исти ваздух као злоба. То што је њен капацитет ових осам фестивалских дана увелико превазилазило тескобу којој се већ од данас препуштамо, говори две ствари: одговорност уметника "за ово мало душе" и даље представља највећу могућу моралну побуну, а spremност градских отаца да, уз помоћ Минис-

тарства културе, подрже Југословенски позоришни фестивал представља још један добар наставак приче која се, како би рекао Васко Попа, завршава пре свог почетка и почиње после свог завршетка.

Када је у марту ове године објављена Декларација о заједничком језику у којој се констатује да говоримо заједничким полицентричним стандардним језиком, упркос тендециозним језичким политикама које муте воду, помислио сам да је тако нешто за Ужичане одавно постало опште место. Јер језик позоришне и сваке друге уметности спаја све језике у један - језик истине. Ако са овим нашим фестивалом већ двадесет две године истрајно трагамо за каквом таквом истином, онда смо на добром путу да се и наша оставштина за будућност угради у темеље једног бољег, праведнијег и срећнијег света.

Било како било, завршен је још један празник позоришта у граду на Бетињи. Неко је играо за рају, неко за тактику, неко за Микин Клуб 3, а неко богме и за новосадску индустрију меса - Неопланту. Остало је ћутање. То важи и за оне који не знају кад треба да заћуте.

ТАЊА БОШКОВИЋ – ГЛУМИЦА

Бавим се само љубављу

Људи овде примају сваку реч, покрећу, погледају. Имају своје асоцијације и учествују у томе болно, или весело, ведро, или заједнички, учествују активно у томе што се одвија на сцени. То је позориште.

Колико Вам овакав однос са публиком значи?

- Без тога нема глуме уопште. Ја имам потребу за тим да познајем оне који су те вечери дошли да заједно доживимо катарзу. Можда их не видим одмах све, али њихова срца осећам као што њихова осећају моје. Мислим да без тога нема смисла бавити се овим послом. Припремају се представе у односима између нас, који на томе радимо, композитора, сценографа, редитеља, мајстора сцене, тих добрих анђела које видим, стално, стално. Али после кад изађемо пред публику, то је страховито узбудљиво, како људи учествују у ономе што настане и постане представа. Саша, редитељка, пред полазак кући у Британију рекла је: „Ви имате велику срећу. У Енглеској људи дођу у позориште, гледају комад, глуму, гледају све оно што им се нуди са сцене и у томе не учествују. А овде, људи, примају сваку реч, покрет, поглед. Имају своје асоцијације и учествују у томе бол-

Врло узвишеног размишљања потекло је од Сање Милавић Дејвис, али примило се и на нас шесторо. Не знам шта бих могла још да кажем. Не стаје све у речи. Важно је да сам се много пута вечерас загрлила. Толико прелепих загрљаја сам имала вечерас са потпуно непознатим људима. То је оно што ме диже. То је оно што је за незаборав. То је нешто што носим у живот даље. Позориште није посао. То све више видим. Раније сам се бавила техником, разним другим стварима у области глуме, а сад се бавим само љубављу.

но, или весело, ведро, или запитаношћу, учествују активно у томе што је.“ Такве представе су драгоцене. Овде гледалиште није четвр-

ти зид. Они су сапатници, сарадници. То је нешто величанствено.

Пре деценију сам имао прилику да разговарам са Вама, и тада

сте ми рекли да сте према младима неверљиви и да Вам јако пуно времена треба да се навикнете на рад са њима. Да ли су се код Вас, у овој деценији, ствари промениле?

- Не, нису. Моје припадности и све важне ствари се мере деценијама. За све оно што је ад хок имам велику предрасуду. И то јавно признајем. Треба ми много времена. Много соли да поједемо заједно. Мислим да је осим дубоког пријатељства, све остало потпуно бесмислено. Не волим површност у односима. Знате, на Академији се врло мало учи о односима. Учи се о радњама, задацима, циљевима, чак и о стањима, а о партнерству се уопште не предаје. Како време пролази све дубље осећам да се ту крије тајна. Озбиљна тајна и да је то, да направите партнерство, да направите поверење, доброту која струји, да инспиришете партнера на најбоље од њега, заправо, једини прави задатак. Све остало је лук и вода. **Б. Дамњановић**

Издаје: Савет XXII Југословенског позоришног фестивала Ужице 2017.

Уређује: редакцијски одбор: Радојка Поповић - уредник, Ненад Ковачевић, Верица Туцовић, Мирјана Петровић, Ана Милошевић, Богдан Дамњановић, Зоран Јеремић, Александра Гловацки.

Тираж: 500 примерака • **Штампа:** Графопринт, Ужице